

prima instanță: V.Panfilii
instanța de apel: N.Traciuc, M.Anton, Iu. Cotruță

dosarul nr. 2ra-1791/15

ÎN C H E I E R E

23 septembrie 2015

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componență:

Președintele completului, judecătorul
Judecătorii

Ala Cobăneanu
Galina Stratulat, Valentina Clevadî

examinînd chestiunea privind admisibilitatea recursului declarat de către Moroza Ecaterina, în pricina civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Poăt Elena împotriva Ecaterinei Moroza privind partajarea averii succesoriale,

împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 26 martie 2015, prin care a fost respins apelul declarat de Moroza Ecaterina și menținută hotărîrea Judecătoriei Anenii Noi din 26 august 2014, prin care acțiunea a fost admisă,

c o n s t a t ă

La 18 mai 2011, Poăt Elena s-a adresat cu cerere de chemare în judecată împotriva Ecaterinei Moroza privind partajarea averii succesoriale.

În susținerea cererii reclamanta a indicat că, la 09 ianuarie 1998 a decedat mama ei Ana Filipeșco.

La 30 decembrie 2004, de către notarul Pîrcălab Valentina i-a fost eliberat certificatul de moștenitor legal asupra 1/3 cotă-parte din terenurile agricole cu nr. cadastral 1021305008, cu suprafața de 1,0465 ha și nr. cadastral 1021306008, cu suprafața de 1,4562 ha, bunuri succesoriale rămase după decesul mamei ei, Filipeșco Ana, iar moștenitor a 2/3 cotă-parte din terenurile agricole enunțate este sora ei, Moroza Ecaterina.

Menționează că, este invalid de gradul I și se află în imposibilitate de a prelucra terenurile agricole, din care motiv a decis să le înstrăineze, însă pentru aceasta este necesară partajarea lor în natură.

Cere reclamanta, partajarea terenurilor agricole rămase ca avere succesorală după decesul mamei ei, Filipeșco Ana, repartizarea în proprietatea dînzei - 0,8342 ha din terenul agricol cu nr. cadastral 1021305008, cu suprafața de 1, 4562 ha, situat în extravilanul satului Cobusca Nouă, raionul Anenii Noi, iar în proprietatea Ecaterinei Moroza - terenul agricol cu nr. cadastral 1021306008, cu suprafața de 1, 0465 ha și lotul cu suprafața de 0,2123 ha din terenul agricol cu nr. cadastral 1021305008.

Prin hotărârea Judecătoriei Anenii Noi din 05 septembrie 2011, cererea de chemare în judecată a fost admisă (f.d. 27-28, Vol I).

Prin decizia Curții de Apel Bender din 24 ianuarie 2012, hotărârea Judecătoriei Anenii Noi din 05 septembrie 2011 a fost casată, pricina fiind restituită spre rejudecare (f.d. 66-68, Vol I).

Prin hotărârea Judecătoriei Anenii Noi din 18 aprilie 2012, cererea de chemare în judecată a fost respinsă (f.d. 83-84, Vol I).

Prin decizia Curții de Apel Bender din 05 iulie 2012 a fost casată hotărârea Judecătoriei Anenii Noi din 18 aprilie 2012 și restituită pricina la rejudecare (f.d. 97-98, Vol I).

Prin hotărârea Judecătoriei Anenii Noi din 22 octombrie 2012, cererea de chemare în judecată a fost admisă (f.d. 126-127, Vol I).

Prin încheierea Curții Supreme de Justiție din 27 martie 2013, pricina civilă a fost strămutată spre examinare la Curtea de Apel Comrat (f.d. 161-162, Vol I).

Prin decizia Curții de Apel Comrat din 13 iunie 2013 s-a casat hotărârea Judecătoriei Anenii Noi din 22 octombrie 2012 și restituită pricina la rejudecare.

Prin hotărîrea judecătoriei Anenii Noi din 26 august 2014, s-a admis cererea chemare în judecată depusă de către Poăt Elena împotriva Ecaterinei Moroza cu privire la partajarea averii succesoriale. S-a partajat averea succesorală- terenurile agricole cu nr. cadastral 1021305008 cu suprafața de 1,0465 ha și nr. cadastral 1021306008 cu suprafața de 1,4562 ha situate în extravilanul s. Cobusca Nouă, raionul Anenii Noi. S-a repartizat în proprietatea Elenei Poăt suprafața de 0,8342 ha din terenul cu nr. cadastral 1021305008 și Ecaterinei Moroza terenul cu nr. cadastral 1021306008 și lotul de teren cu suprafața de 0.2123 ha din terenul cu nr. cadastral 1021305008. S-a încasat de la Ecaterina Moroza în folosul statului, taxa de stat în sumă de 150 lei (f.d.20-21, Vol II).

Nefiind de acord cu hotărîrea primei instanțe, Moroza Ecaterina a contestat-o cu apel.

Prin decizia Curții de Apel Chișinău din 26 martie 2015 a fost respins apelul declarat de către Moroza Ecaterina și menținută hotărîrea Judecătoriei Anenii Noi din 26 august 2014 (f.d. 117-123, Vol II).

La 20 mai 2015, în termenul prevăzut de lege, Moroza Ecaterina a declarat recurs, iar la 15 septembrie 2015 a depus recurs suplimentar, solicitând admiterea recursului, casarea hotărîrilor judecătorești și emiterea unei noi hotărîri de respingere a acțiunii.

În susținerea recursului s-a indicat că, instanțele de judecată nu au constatat și elucidat pe deplin circumstanțele importante pentru soluționarea obiectivă a pricinii, din ce rezultă încălcarea și aplicarea eronată a normelor de drept material.

Menționează că, la 05 mai 1994, Filipeșco Ana a semnat testament pe numele dînzei, potrivit căruia terenurile cu suprafața de 3,48 ha i-au fost testate ei. Astfel, după decesul mamei sale la 09 ianuarie 1998, dînsa a devenit unica moștenitoare a averii mamei sale.

Ulterior a aflat că, intimata este moștenitoare 0,83 ha, din averea mamei lor, Filipeșco Ana, fiindu-i eliberat de către notarul Pîrcălab Valentina certificat de moștenitor legal, pe care îl consideră ilegal, deoarece ultima nu dispune de temei legal să obțină certificatul fără acordul ei.

Consideră că, în cadrul examinării cauzei în prima instanță, notarul Pîrcălab Valentina urma să fie atras în proces, în calitate de intervenient accesoriu și să prezinte dosarul succesoral nr. 85 din 16 februarie 1998, iar neatragera lui în proces constituie o omisiune și o încălcare.

De asemenea a indicat că, partajarea în natură a terenurilor agricole nu este posibilă și este împotriva repartizării lor, fiindcă bonitatea terenurilor este diferită și îi afectează dreptul de proprietate.

Afirmă că, anual plățile pentru achitarea impozitului funciar pentru bunurile imobile sunt suportate de ea, iar intimata nu a contribuit financiar la achitarea acestora, astfel nu a intrat de facto asupra averii succesoriale rămasă după decesul mamei lor.

La fel, susține că instanțele de judecată nu s-au expus asupra solicitării privind declararea nulității certificatului de moștenitor legal eliberat pe numele intimatei, unde s-a efectuat inscripția „stins”.

Mai mult ca atît, la examinarea cererii de chemare în judecată a înaintat cerere de recuzare tuturor judecătorilor, însă aceasta a fost examinată în lipsa ei.

Consideră că, hotărîrile judecătorești emise îi încălcă dreptul la un proces echitabil, garantat de art. 6 al Convenției.

Verificînd legalitatea hotărîrii contestate prin prisma temeiurilor invocate în cererea de recurs, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia că recursul declarat de către Moroza Ecaterina urmează a fi declarat inadmisibil din următoarele considerente.

În conformitate cu prevederile art. 432 alin. (1) CPC, părțile și alți participanți la proces sînt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural.

În conformitate cu art. 432 alin. (2) CPC, se consideră că normele de drept material au fost încălcate sau aplicate eronat în cazul în care instanța judecătorească: nu a aplicat legea care trebuia să fie aplicată; a aplicat o lege care nu trebuia să fie aplicată; a interpretat în mod eronat legea; a aplicat în mod eronat analogia legii sau analogia dreptului.

În conformitate cu art. 432 alin. (3) CPC, se consideră că normele de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat în cazul în care: pricina a fost judecată de un judecător care nu avea dreptul să participe la judecarea ei; pricina a fost judecată în absența unui participant la proces căruia nu i s-a comunicat locul, data și ora ședinței de judecată; în judecarea pricinii au fost încălcate regulile privind limba de desfășurare a procesului; instanța a soluționat problema drepturilor unor persoane care nu au fost implicate în proces; în dosar lipsește procesul-verbal al ședinței de judecată; hotărîrea a fost pronunțată cu încălcarea competenței jurisdicționale.

Alin. (4) al articolului menționat prevede că, săvîrșirea altor încălcări decît cele indicate la alin.(3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a pricinii sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

În conformitate cu art. 433 lit. a) CPC, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4).

Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul declarat de către Moroza Ecaterina este declarativ și nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3), (4) CPC, care să justifice afirmația de ilegalitate a deciziei instanței de apel.

Călăuzindu-se de prevederile art. 440 CPC, Colegiul a constatat existența unuia din temeiurile prevăzute la art. 433 CPC și anume lit. a), care expres prevede că cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art.432 alin.(2), (3) și (4).

Instanța de recurs reține că argumentele invocate de către Moroza Ecaterina în cererea de recurs poartă un caracter declarativ, nefiind posibilă determinarea aspectului de legalitate al deciziei instanței de apel ce urmează a fi supus controlului judiciar.

Or, recursul exercitat conform secțiunii a II-a are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia în fapt.

În acest sens, Curtea Europeană a Drepturilor Omului a relevat în jurisprudența sa constantă că „ ... art. 6 paragraful 1 al Convenției Europene pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale nu impune motivarea în detaliu a unei decizii prin care o instanță de recurs, întemeindu-se pe dispoziții legale specifice, respinge recursul declarat împotriva sentinței pronunțate de o instanță inferioară, ca fiind lipsit de șanse de succes” (cauza Rebait și alții contra Franței, Comisia Europeană a Drepturilor Omului, 25 februarie 1995, nr.26561/1995).

Astfel, reieșind din considerentele menționate, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a considera recursul declarat de către Moroza Ecaterina ca inadmisibil.

În conformitate cu art. art. 270, 431 alin.(2), art. 433 lit. a), art. 440 CPC, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție,

d i s p u n e :

Recursul declarat de către Moroza Ecaterina se consideră inadmisibil.

Încheierea este irevocabilă din momentul emiterii.

Președintele completului,
judecătorul

Ala Cobăneanu

Judecătorii

Galina Stratulat

Valentina Clevadi